

[Udenrigsministeren.]

fuld lejlighed til at gøre de danske synspunkter på det område gældende i det råd, der skal oprettes efter traktatens artikel 9, og som også Danmark får sæde i. Vi har ikke fraskrevet os vor bestemmelsesret, og hertil kommer, at de små stater kommer i absolut flertal i rådet.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen sammenfattede sine udtalelser derhen, at den sikkerhed, en tilslutning til den atlantiske traktat ville yde Danmark, var mindre end risikoen. Han henviste til, at der ikke pålagdes deltagerlandene en pligt til at komme en angreben deltagerstat til hjælp med våbenmagt; det var overladt til hver enkelt stat at skønne over, hvad der er nødvendigt for at genoprette freden. Dertil vil jeg svare, at sikkerheden ligger deri, at De Forenede Stater har forladt deres isolationspolitik, belært af ertaringerne fra to verdenskrige. Traktaten betyder, at Amerika erkender sit skæbnefællesskab med Europa og vil være med fra begyndelsen i afværgelsen af en krig, hvis de demokratiske staters frihed atter skulle blive truet, eller, som den amerikanske udenrigsminister har sagt det:

„På et regulært væbnet angreb på en deltagerstat kan der kun gives eet svar: De Forenede Stater vil gå i krig.“

Overfor de udtalelser, det ærede medlem dernæst fremsatte om, at han troede, mange endnu var i tvivl om, hvad der var det rette at gøre i den foreliggende situation, vil jeg gerne henvise til, hvad det ærede medlem hr. Hvidberg for et øjeblik siden sagde derom. Regeringen kan for sit vedkommende ikke se rettere end, at spørgsmålet om Atlantpagten nu har stået så længe på dagsordenen i den offentlige debat verden over, at der har været tilstrækkelig tid til at danne sig en mening og til at tage stilling til sagen.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke kritiserede, at to af de politiske partier, nemlig de konservative og venstre, havde udtalt tilslutning til Atlanterhavspagten på et tidspunkt, da man ikke kendte dens indhold og rækkevidde. Jeg skal ikke tale på de to nævnte partiers vegne, men kun i anledning af det ærede medlems udtalelse slå fast, at noget sådant kan i hvert fald ikke bebrejdes regeringen.

Når så det ærede medlem hr. Viggo Starcke udtalte sin tvivl om nødvendigheden af at skynde sig og spurgte, hvorfor det hastede så meget for Danmark med at tage stilling til Atlanterhavspagten, vil jeg kun minde om, at det jo ikke er Danmark, der har fastsat tidspunktet eller fristerne. De 8 magter, som har forhandlet og er blevet

enige om forslaget til traktaten, har vedtaget, at de vil underskrive den den 4. april. De har indbudt enkelte andre europæiske lande til sammen med dem at underskrive den, men selvom disse lande svarer nej, vil pagten i alt fald blive underskrevet på det tidspunkt, de 8 magter er blevet enige om, og som foreløbig er fastsat til den 4. april. Hvis Danmark ikke tager stilling i så god tid, at underskrivelsen kan finde sted samtidig med disse andre magter, vil der, som jeg omtalte i går, forløbe et tidsrum af ubestemt varighed — jeg vil antage i hvert fald 2 eller 3 måneder —, i hvilket hverken Danmark eller andre lande vil kunne få adgang til at slutte sig til Atlanterhavspagten. I det tidsrum, der således vil forløbe efter underskriften og indtil traktaten træder i kraft, når det fornødne antal lande har ratificeret, vil der ikke blive lejlighed for Danmark eller andre lande til at tiltræde den.

Et konkret spørgsmål, som det ærede medlem hr. Viggo Starcke stillede, vil jeg gerne kort besvare. Det ærede medlem håbede, at denne Atlanterhavstraktat dækker alle danske øer. Hertil kan jeg svare: ja, det gør den.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen stillede en række spørgsmål, efter at han i stærkt forkortet og i flere tilfælde noget tilrettelagt tilstand havde refereret de synspunkter, jeg gjorde gældende i går. Det ærede medlem mente, at Atlanterhavstraktaten ikke var en regional pagt i overensstemmelse med De Forenede Nationers pagt, og han citerede reglerne i De Forenede Nationers pagt artikel 52 og 53, der handler om regionale aftaler uden dog at indeholde nogen definition deraf. Det ærede medlem nævnte ikke artikel 51, hvor retten til selvforsvar, individuelt eller kollektivt, er fastslået. Når talen er om regionale pagter, kunne jeg have lyst til at minde om, at den atlantiske traktat jo ingenlunde er den første regionale aftale, der er skrevet med henblik på at passe i De Forenede Nationers system, og det er heller ikke den aftale, der geografisk har den største udbredelse; det er Rio-pagten, der omfatter 21 amerikanske lande, altså i virkeligheden hele den vestlige halvkugle.

Da det ærede medlem hr. Aksel Larsen opregnede de lande, der deltager i Atlantpagten, forekom det mig, at han også nævnte Australien og Spanien, men hvis jeg har hørt rigtigt dèr, må jeg sige, at det dog er en overdrivelse.

Det ærede medlem citerede en udtalelse, han havde læst i bladet „Land og Folk“,